dosar nr.4-24001640-05-4r-14032024 Judecătoria Cahul, judecător E.Bancov

D E C I Z I E

03 mai 2024 mun.Cahul

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată Vitalie Movilă
judecătorii Serghei Pilipenco, Evghenii Dvurecenschii

a judecat fără prezența părților recursul ordinar, declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, Costin Ion, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 12 februarie 2024, pronunțată în cauza contravențională în privința persoanei fizice:

Ivanov Iuri născut la *****, cetăţean al R.Moldova, domiciliat în mun.Cahul, str.*****, IDNP *****

acuzat de comiterea contravențiilor prevăzute de art.230 alin.(4[1]) și 235 alin.(1) Cod contravențional -

C O N S T A T Ă:

La 06 decembrie 2023 agentul constatator din cadrul Direcției Patrulare Sud al Inspectoratului Național de Securitate Publică, Costin Ion, a întocmit în privința lui Ivanov Iuri procesul-verbal cu privire la contravențiile prevăzute de art.230 alin.(4[1]) și 235 alin.(1) Cod contravențional, pentru faptul că, la data de 06 decembrie 2023, ora 09:43, în Cahul, conducând mijlocul de transport de model „Seat Alhambra”, cu numărul de înmatriculare ***** ignorînd prevederile pct.34.(3) lit.i) din Regulamentul circulației rutiere, și anume: *pentru atenționarea altor participanți la trafic și semnalizarea vehiculelor în cazul deplasării pe timp de zi, trebuie pusă în funcțiune în faruri lumina de întâlnire de către conducătorii tuturor vehiculelor în perioada 1 noiembrie – 31 martie, inclusiv* și pct.11 lit.b) din Regulamentul circulației rutiere, și anume: *conducătorul de vehicul este obligat în timpul deplasării să poarte centura de siguranță și să se asigure că și pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea*.

Faptele imputate lui Ivanov Iuri au fost calificate de agentul constatator pe art.230 alin.(4[1]) și 235 alin.(1) Cod contravențional.

La 06.12.2023 agentul constatator din cadrul DP Sud al INSP, Costin Ion, a emis decizia, prin care a aplicat față de Ivanov Iuri sancțiunea în formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, echivalentul sumei de 900 lei, cu aplicare a 3 puncte de penalizare.

La 06 decembrie 2023 contravenientul Ivanov Iuri a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.270420 din 06 decembrie 2023 și a deciziei de sancționare.

În rezultatul judecării contestației, la 12 februarie 2024 Judecătoria Cahul sediul central a pronunțat hotărârea, prin care a admis contestația depusă de Ivanov Iuri și a decis:

- se anulează decizia agentului constatator din 06 decembrie 2023 privind sancționarea lui Ivanov Iuri în baza art.230 alin.(4^1) și art.235 alin.(1) Cod contravențional;
- se încetează procesul contravențional în privința lui Ivanov Iuri, acuzat de săvârșirea contravențiilor prevăzute de art.230 alin.(4^1) și art.235 alin.(1) Cod contravențional, în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 nr.270420 din 06 decembrie 2023.

La pronunțarea hotărârii prima instanţă a reţinut, că agentul constatator nu a descris fapta contravențională propriu-zisă constatată în urma examinării circumstanțelor cauzei contravenționale, nu a indicat locul concret al comiterii faptei, a omis să indice indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției. Astfel, prima instanță a reținut nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție din 06.12.2023, întocmit în privința lui Ivanov Iuri, și ca efect al acestei constatări a încetat procesul contravențional.

La 06.03.2024 agentul constatator din cadrul DP Sud al INSP al IGP, Costin Ion, a declarat recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 12 februarie 2024, solicitând casarea acestei hotărâri și restituirea cauzei la o nouă rejudecare.

Consideră recurentul, că hotărârea recurată este nelegitimă şi neîntemeiată. A recepționat hotărârea la 05.03.2024. Procesul-verbal a fost întocmit în mod electronic prin baza de date „e-Data Systems", în care toate datele se completează automat. Sistemul electronic sumează amenzile pentru contravențiile în domeniul circulației rutiere. Examinarea cauzei și încetarea procesului din prima neprezentare a agentului constatator, încalcă principiul egalității armelor și denotă o aplicare formală și eronată de către prima instanță a prevederilor art.455 alin.(2) CC. Ivanov Iu. a încălcat prevederile art.230 alin.(4^1) și art.235 alin.(1) Cod contravențional și prevederile pct.11 al RCR, conform căruia conducătorul de vehicul este obligat să se oprească la semnalul polițistului/agentului de circulație. În proba video sunt văzute acțiunile lui Ivanov Iuri.

Participanții la proces au fost notificați de către instanța de recurs despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței și pentru a opta cu privire la necesitatea administrării de noi probe. În termenul stabilit intimatul-contravenient Ivanov Iuri nu a depus referință, și nimeni din participanți nu a invocat necesitatea administrării probelor noi, astfel că instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Verificând materialele cauzei contravenționale şi analizând în complex argumentele invocate în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul judiciar conclude asupra necesității respingerii recursului agentului constatator ca fiind nefondat, din următoarele considerente.

Conform art.466 Cod contravențional, „*hotărîrile judecătoreşti contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept*”.

În corespundere cu art.471 Cod contravențional, „(1) *Recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. (2) Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței. (3) Dacă consideră cauza de un interes deosebit pentru jurisprudență, precum și la cererea motivată a părților, instanța de recurs poate dispune printr-o încheiere motivată fixarea ședinței de judecată, cu citarea părților pentru prezentare la proces. (4) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs*”.

Conform art.468 alin.(1) Cod contravenţional, „*recursul împotriva hotărîrii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe hotărîrea judecătorească, în condiţiile art.463 alin.(1)”.*

Iar, în conformitate cu art.469 Cod contravențional „(1) *recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărîrii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea hotărîrii asupra ei. (2) Pînă la soluţionarea repunerii în termen, instanţa poate suspenda executarea hotărîrii*”.

Din materialele cauzei se desprinde, că instanța de fond a emis hotărârea contestată la 12 februarie 2024, care a fost expediată părților la 21 februarie 2024 (f.d.19), fără dovada recepționării corespondenței. Cauza a fost examinată în lipsa agentului constatator, care la 06 martie 2024 a depus cerere de recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul din 12.02.2024, deci fără omiterea termenului de depunere a recursului.

Instanţa de recurs a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt şi de drept ale cauzei care condiționează nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie din 06.12.2023 întocmit de agentul constatator din cadrul DP Sud al INSP al IGP, Costin Ion, în privința lui Ivanov Iuri, acuzat pe art.230 alin.(4^1) și 235 alin.(1) Cod contravențional, cu încetarea din acest motiv a procesului contravențional.

Astfel, prima instanţă, verificând legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la constatarea contravenției din 06.12.2023, întemeiat a reținut că la întocmirea procesului-verbal contravențional de către agentul constatator au fost admise erori procesuale, contrar prevederilor art.443 Cod contravențional, care atrag după sine nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

În acest sens, la etapa constatării faptei contravenționale agentul constatator a admis erori procesuale, întocmind procesul-verbal al contravenției contrar exigențelor stabilite la art.443 Cod contravențional (descrierea incompletă a faptei imputate, fapta contravențională descrisă nu include toate semnele componenței contravenției imputate,

lipsa indiciilor calificativi ale elementelor constitutive ale contravenției), care atrag nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Conform art.442 alin.(1) Cod Contravențional, „*procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui*".

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 Cod contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art.445 Codul contravențional.

Conform art.445 Cod contravenţional, „*(1) neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a* ***circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale*** *săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei".*

În corespundere cu prevederile art.443 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: d) ***fapta contravenţională***, ***locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice****, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e)* ***încadrarea juridică a faptei****, norma materială contravenţională* ***şi indiciile calificative*** *ale elementelor constitutive ale contravenţiei*".

Contravenientului i se impută comiterea contravențiilor prevăzute de art.230 alin.(4^1) Cod contravențional, care prevede răspunderea pentru „*Neconectarea în faruri a luminii de întâlnire sau a luminii de deplasare pe timp de zi, conform prevederilor Regulamentului circulației rutiere";* și de art.235 alin.(1) Cod contravențional, care prevede răspunderea pentru „*încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă, a vestei de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii şi a căştii de protecţie a motociclistului*".

Instanța de fond just a constatat că, procesul-verbal cu privire la contravenție din 06.12.2023 a fost întocmit cu nerespectarea exigenților de conținut, ce condiționează nulitatea procesului-verbal al contravenției, conform art.445 Cod contravențional, în temeiul neconsemnării datelor şi faptelor indicate la art.443 Cod contravențional. Or,

norma enunţată este o normă imperativă, care prevede expres condițiile de valabilitate la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, fără a admite vreo interpretare.

Descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenție urmează să conțină toate elementele pe baza cărora să se poată stabili de către instanța de judecată dacă s-a comis fapta în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravențională a unei persoane.

Așadar, analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție din 06.12.2023, s-a constatat că acesta nu cuprinde cu desăvârșire descrierea acțiunilor contravenientului Ivanov Iuri, adică a faptei contravenționale și a circumstanțelor comiterii faptei contravenționale așa precum prevede exigența legală întru identificarea faptei contravenționale pretins a fi comisă, fapt ce denotă că, învinuirea formulată este una vagă, iar procesul-verbal nu corespunde exigențelor art.443 alin.(1) lit.d),e) Cod contravențional.

Aici este necesar de a cita descrierea faptei după cum este redată în procesul-verbal contravențional: „*Ivanov Iuri, la data de 06 decembrie 2023, ora 09:43, în Cahul, conducând mijlocul de transport de model „Seat Alhambra”, cu numărul de înmatriculare ***** ignorînd prevederile pct.34.(3) lit.i) din Regulamentul circulației rutiere și anume: pentru atenționarea altor participanți la trafic și semnalizarea vehiculelor în cazul deplasării pe timp de zi, trebuie pusă în funcțiune în faruri lumina de întâlnire de către conducătorii tuturor vehiculelor în perioada 1 noiembrie – 31 martie, inclusiv, și pct.11 lit.b) din Regulamentul circulației rutiere, și anume: conducătorul de vehicul este obligat în timpul deplasării să poarte centura de siguranță și să se asigure că și pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea”.*

Astfel, în actul de acuzare (procesul-verbal cu privire la contravenție) învinuirea este lipsită de concretizare, la descrierea faptei contravenționale agentul constatator nu a redat în concret circumstanțele de fapt. Formularea unei învinuiri neconcrete generează incapacitatea adoptării unei soluții pe fond asupra unei asemenea învinuiri, motiv din care o învinuire neconcretă constituie criteriu de valabilitate a procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma prevederilor art.443 alin.(1) lit.d), 445 alin.(1) Cod contravențional.

Cerința descrierii în concret, în cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție, a acțiunii sau inacțiunii autorului faptei săvârșite are o natură imperativă, întrucât, în lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanța nu poate exercita controlul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal, rațiunea instituirii ei fiind aceea de a permite instanței de judecată cercetarea legalității actului constatator, prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice.

Descrierea insuficientă a faptei contravenționale echivalează cu neîndeplinirea cerinței privind descrierea faptei contravenționale și atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Subsecvent, o deficiență admisă de agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, care atrage nulitatea acestui act, este că *fapta*

contravențională descrisă nu include toate semnele componenței contravenției imputate. Calificarea contravenției este procedeul de determinare şi constatare juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite şi semnele componenței contravenției, prevăzute de norma contravențională.

În rândul deficiențelor admise de agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, este reţinută lipsa indicilor calificativi ale elementelor constitutive ale contravenţiilor imputate, or indicarea doar a normei materiale „*art.230 alin.(4[1]) şi 235 alin.(1) Cod contravenţional,* fără a reda integral dispoziția acestei norme materiale, nu expune elementele calificative ale componenței acestei contravenții.

Astfel indicii calificativi indispensabili pentru calificarea faptei „*Neconectarea în faruri a luminii de întâlnire conform prevederilor Regulamentului circulației rutiere; şi Încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă* ” în procesul-verbal cu privire la contravenție nu sunt indicate nici separat, nici la descrierea faptei imputate lui Ivanov Iuri, fapt care denotă că agentul constatator a descris în procesul-verbal cu privire la contravenție fapta imputată incomplet, care nu poate fi percepută nici formal ca fiind o faptă ilicită, iar pentru o calificare veritabilă urma să conțină toate elementele componenței contravenției imputate.

Articolul 235 alin.(1) Cod contravenţional prevede 4 componențe alternative de contravenție: *încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranţă; încălcarea regulilor de folosire a vestei de protecţie-avertizare fluorescent-reflectorizantă; încălcarea regulilor de folosire a sistemului de reţinere pentru copii; şi încălcarea regulilor de folosire a căştii de protecţie a motociclistului*. În procesul-verbal cu privire la contravenție nu sunt indicate nici separat, nici la descrierea faptei imputate lui Ivanov Iuri, fapt care denotă că agentul constatator, astfel nefiind posibil de percepe evenimentul faptei ilicite.

Prin instituirea exigențelor de la art.443 alin.(1) lit.d),e) Cod contravenţional, agentului constatator îi revine obligația de a descrie **fapta contravențională săvârşită pe deplin, cu specificarea acțiunii/inacțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor ce ar reda faptei un caracter contravențional, și să expună indicii calificativi ai elementelor constitutive ale contravenției**. În consecință, descrierea generic-simplificată a faptei contravenționale, fără a evidenția toate elementele componenței contravenției atrage nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Prin urmare, agentul constatator nu a reflectat în procesul-verbal cu privire la contravenție fapta contravențională (descriind insuficient fapta), indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravențiilor, fapt care și-a produs efectul nulității chiar în momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție din 06.12.2023.

Din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de fond întemeiat a conchis că acesta a fost încheiat cu încălcarea dispozițiilor legale incidente, în lipsa mențiunilor relevante și obligatorii prevăzute de art.445 și 443 Cod contravențional, fapt care a generat nulitatea absolută a procesului-verbal al contravenției și încetarea procesului contravențional.

Și decizia de sancționare emisă de agentul constatator este departe de a corespunde prevederilor legii, or agentul constatator nu a stabilit și individualizat sancțiunea pentru fiecare contravenție în parte, și nu a aplicat prevederile art.44 Cod contravențional.

Referitor la argumentul recurentului precum că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție se face în format electronic și toate datele se completează automat. Colegiul judiciar subliniază că completarea procesului-verbal prin intermediul bazei de date „e-Data Systems" nu exclude obligația agentului constatator de a întocmi acest act procedural cu respectarea tuturor cerințelor legii, inclusiv și celor de la art.443 Cod contravențional.

Instanţa de recurs judecă recursurile pentru a repara erorile de drept comise la judecarea cauzei contravenţionale în instanţa de fond, iar recurentul în recursul său nu a indicat niciunul din temeiurile prevăzute în art.466 Cod contravențional, şi respectiv nu a fost stabilit nici un temei pentru a dispune restituirea cauzei în prima instanţă pentru rejudecare.

Conform art.473 alin.(1) Cod contravenţional, „*după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: 1) respinge recursul şi menţine hotărârea atacată dacă recursul: c) este nefondat*".

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art.465-468, 470-472, 473 alin.(1) pct.1) lit.c), 474 Cod contravenţional, Colegiul judiciar -

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, Costin Ion.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 12 februarie 2024, prin care a fost anulată decizia agentului constatator din cadrul Direcției Patrulare Sud al Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, Costin Ion, din 06.12.2023 privind sancționarea lui Ivanov Iuri cu amendă contravențională 18 unități convenționale și 3 puncte de penalizare, iar procesul contravențional privind acuzarea lui Ivanov Iuri de săvârșirea contravențiilor prevăzute de art.230 alin.(4^1) și 235 alin.(1) Cod contravențional a fost încetat în temeiul nulității procesului-verbal al contravenției din 06.12.2023.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Vitalie Movilă

Judecătorii Serghei Pilipenco

Evghenii Dvurecenschii